

12. november 2018

EM2018/7-2

Forslag til finanslov 2019.

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Vi vil hermed benytte anledningen til at takke Udvalget for Skatter og Finanser for deres store arbejde om betænkningen til andenbehandlingen af Forslag til Finanslov for 2019.

Vi har fra Siumut lagt mærke til, at man siden de første forhandlinger startede omkring finansloven, og ligeledes under førstebehandlingen af finansloven i Inatsisartut, har været forstående og lydhør overfor vore bemærkninger. Det er vi selvfølgelig glade for.

Vi har ligeledes fra Siumut bemærket, at Naalakkersuisut har haft mange ændringsforslag inde på banen, vi vil derfor fra Siumut komme med følgende bemærkninger:

- I forbindelse med Naalakkersuisuts ændringsforslag kan vi se at der i byerne, Qaqortoq, Nuuk, Sisimiut, Aasiaat og Ilulissat foreslås, at man genoptager kollegiebyggerier, hvorfor vi fra Siumut i den anledning skal udtrykke vores fulde støtte.
- Endvidere fremgår det af Naalakkersuisuts ændringsforslag, at der i forbindelse med finansiering af lufthavnsanlæg i Ilulissat, Nuuk og Qaqortoq i bemærkningerne delegeres fuldmagt til Kalaallit Airport fra Naalakkersuisut hvilket vi fra Siumut godkender. At man delegerer finanslovsbaserede finanser til Naalakkersuisut betyder ikke, at man fra Naalakkersuisut er tvunget til at bruge det fulde beløb, idet man på denne efterårssamling i Inatsisartut samtidig behandler pkt. 21 om "Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2018 om rammebetingelser for anlæg, drift og finansiering af international lufthavn i Nuuk og i Ilulissat samt regional lufthavn i Qaqortoq". Punkt 21 vil den 15. november blive færdigbehandlet i Inatsisartut og der behandles samtidig kontrakten mellem den danske statsminister Lars Løkke Rasmussen og formanden for Naalakkersuisut Kim Kielsens forslag omkring finansiering lufthavnene, hvilket vil betyde en betydelig økonomisk lettelse for vort land og denne sag vil vi også fra Siumut være med til at færdiggøre.
- Vi skal fra Siumut opfordre Naalakkersuisut til, at Mittarfeqarfiits yderste led: de mindre byer, alle får mindre landingsbaner, som man uden yderligere forsinkelser må få gjort et reelt stykke arbejde for at få realiseret, fordi der ikke må herske tvivl om, at den samlede infrastruktur med både de større lufthavnsanlæg samt de mindre byers mindre lufthavnsanlæg hænger sammen i én trafikstruktur, der skal udvikles samtidigt for, at vi alle kan få det fulde samfundsøkonomiske udbytte heraf.

- Endelige kan vi se, at Naalakkersuisut også har ændringsforslag omkring de årlige tilskud til kommunerne, hvorfor vi fra Siumut er fuldstændig overbevist om, at man sammen med alle kommunerne får sat disse tilskud fuldstændigt på plads.

Endelig vil vi fra Siumut heller ikke undgå at komme med følgende særdeles vigtige kommentarer: Fra Siumut anser vi det for det særdeles vigtigt, at alle børn i hele landet har gode forhold i folkeskolen, derfor vil vi fra Siumut under alle omstændigheder sikre os, at afsætte økonomiske midler til at bygge en ny skole i Kangaatsiaq.

Fra Siumut er lighedsprincippet særdeles vigtigt for os, forstået på den måde, at hele Vort Land skal have de samme muligheder for at udvikle sig, det var således derfor vi sidste år indførte et nyt énprissystem på el og vand, hvilket en masse mennesker og virksomheder nu nyder godt af, det må vi ikke glemme det skal huskes. Vi vil derfor fra Siumut fortsætte med en forbedring af velfærden i samfundet og vil opfordre Naalakkersuisut til, at de mindre byer får iværksat de nødvendige tiltag således, at erhvervslivet og arbejdsmarkedet får den nødvendige kickstart i samarbejde med kommunerne.

Vi skal bede Naalakkersuisut om, at servicen indenfor det sociale område, hvilket også gælder såvel institutionerne som medarbejderne, at de forhold der er gældende herindenfor, bliver forbedret og, at vi rent faktisk ønsker, at man reelt set arbejder på dette hvilket betyder, at de ansatte på daginstitutionerne, alderdomshjemmene, handicapinstitutionerne samt andre steder der arbejder med socialområdet som sådan, at de ansattes vilkår for så vidt det gælder deres ansættelsesmæssige lønvilkår skal forbedres og det må iværksættes som en arbejdsopgave der skal udføres. Sker det ikke vil vi begynde, at miste dygtige medarbejdere.

Fra Siumut finder vi det vigtigt, at vi skal opnå mere signifikante mål omkring en rationalisering af driften, ligesom de penge vi investerer i sundhedsvæsenet gerne må give et større udbytte og som vi fra Siumut i øvrigt meget gerne vil samarbejde om, derfor vil vi da også gerne opfordre til, at der arbejdes henimod, at finde de muligheder der er for at få en slankere, mere rationel administrationsmodel og dermed en billigere drift af Selvstyrets kæmpe administrationskompleks.

Idag går det godt med fiskeriet, Grønlandsøkonomi er i fremgang. Fra Siumut opfordre vi Naalakkersuisut om at fortsat arbejde for den positive udvikling af fiskeriet, samt at sikre den økonomiske udvikling af landet ved at optimere produktion af fisk.

Vi vil fra Siumut igen opfordre Naalakkersuisut til, i forbindelse med med forhandlingerne med partierne omkring finansloven, at være opmærksom på de mange delområder som vi fra Siumut i vores fremlæggelse har peget på i forbindelse med færdiggørelsen af finansloven.

Vi håber og regner da også med, at finansloven så vidt muligt afsluttes så afbalanceret og med et så godt resultat som overhovedet muligt. Vi kan kun fra Siumut sige, at vi vil gøre alt hvad der står i vores magt for at samarbejde herom.

Med disse bemærkninger vil vi inden trediebehandlingen af forslaget indstille finanslovsforslaget til viderebehandling i Udvalget for Finanser og Skatter.

Karl-Kristian Kruse, Siumut